

KÜBRA ALTUN
Ayrancı'nın
balkonlarından
sarkan hikâyeler

4

EZGİ ACAR
Festivaller
kentin belleği ve
neşesidir

10

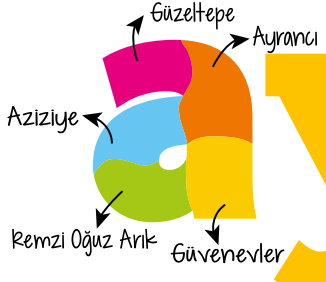

**CANSU MİRZANLI
YILMAZ**
Mekânın ve hikâyenin
başlangıcı: Çarşı
Undan Mamuller

14

**29 EKİM
CUMHURİYET
BAYRAMI
KUTLU OLSUN**

Ayrancı

herkesin bir komşuya ihtiyacı var

gazetesi

ISSN 2717-7319

AYLIK
AYRANCI SEMT GAZETESİ
ARALIK 2025 SAYI:40
ÜCRETSİZDİR

eskiden buralar hep bağlıktı

ANKARA'NIN BAŞKENT OLUŞU

CUMHURİYETİN İLANI

13 EKİM 2025 - 29 EKİM 2025

Bu yıl ikincisi yapılacak olan festival 13 Ekim - 29 Ekim tarihleri arasında gerçekleşecek

Ayrancı Festivali sokaklarda

İlkini 2023 yılında gerçekleştirdiğimiz Ayrancı Festivali'nin ikincisi bu yıl 13-29 Ekim 2025 tarihleri arasında Ayrancı'nın kafeleri, sokakları ve parklarında gerçekleşecek. Söyleşiler, kitap imza günleri, standup gösterileri ve çocuk şenliği'nden oluşan festival programında tüm etkinlikler ücretsiz ve herkesin katılımına açık olacak.

8

Öz bir Erciyas: "İçimden geçen her cümleyi duvarlara, kapılara yazmak istiyorum"

Scooter'la Çankaya'yı geziyorum, binalara bakıyorum. Bazen birileri haber veriyor. Atakule'nin yanında yıkılmış bir apartmanda taşları dizip "Adaletin yok ama seni seviyorum" yazmıştım. Bu cümlenin tam olarak Türkiye'yi anlattığımı düşünüyorum.

ÇAĞLA AKINCI UYSAL

6

Tarihçi Hakan Kaynar'la
"100 Dublede Cumhuriyet Tarihi"
Ayrancı benim vatanım

SEVAL NURAY BAŞGÜL

2

Kent sakinlerinin kültürel faaliyetlerden faydalanabilmesi

KENT HAKKIDIR

Tarihçi Hakan Kaynar'la 100 dublede Cumhuriyet tarihi

SEHİR-KÜLTÜR

Hakan Kaynar yeni kitabı "100 Dublede Cumhuriyet Tarihi"ni "aynı vatani paylaştığım komşumuza" diye imzalamıştı. Kendisi Ayrancı'ya neden vatanım dediğini şöyle açıklıyor; bu memleketin derleriyle hemhal olunca hepsine üzülmeğe vatan kavramını Ayrancı'ya kadar daralttım.

Haziran ayında Meneviş Sokağı'nda bulunan Ant'i kafenin sosyal medya hesaplarında gördüğüm paylaşımda Hacettepe Üniversitesi Tarih Bölümünde öğretim üyesi olan, Radyo Arkadaş'ta programlarını dinlediğimiz, Gençlerbirliği Spor Kulübünde basın sözcülüğüne tanıklık ettiğimiz **Hakan Kaynar**'ın yeni kitabı "100 Dublede Cumhuriyet Tarihi" imza günü yapılacağı söyleniyordu. Daha önce YouTube da Uğur Mumcu A.G. Vakfı tarafından hazırlanmış videolarını izlemiş, gene Ant'i kafede Mayıs ayındaki "Ankara Rüzgarı" isimli konuşmasında dinlemiş ve aklımın bir köşesine kayıt etmiştim. Kitabın isminin yarattığı merakla hemen satın aldım. Ablam kitabı alıp incelemeye başladığında tesadüfen Hakan'ın amcası Uğur Kaynar'a ait bölüm gözüne çarptı, heyecanla bana halk odasından arkadaşım Serap'ın eşi olmalı dedi. 1980 darbesi öncesi Gülyüz Sokağı'nda bulunan **Halk Odası** ile ilgili sohbet etmeye başladık. Ablamın o zamanki arkadaşları Serap, Uğur Kaynar ile Hatice de Erdal Ayrancı ile evlenmişti. O zaman çok yakın olan bu dört kişi arkadaşlıklarını yıllarca devam ettirmiş ne yazık ki Uğur Kaynar ve Erdal Ayrancı Madımak'ta yitirdiğimiz 35 canlarımızdan ikisi olmuştu. (İleride o zamanki Ayrancı Halk Odasında emek veren kalbi soldan atan devrimci büyüklerimiz başka yazının konusu olacak.)

İmza gününde Hakan Kaynar önce kitabından seçtiği iki bölümü okudu. Bu bölümler "akranım sandığım" dediği Sevgi Soysal ve amcası Uğur Kaynar'a atfedilen bölümlerdi ki, her ikisi de benim ilk okuduğum bölümler olmuştu.

Kitabımı "aynı vatani paylaştığım komşumuz Seval Başgül'e" diye imzaladı. O kavramın da verdiği merakla kitabı okudum. Ayrancı'ya vatanım diyen birini tanımayan tüm komşularımın da tanınmasını istedim. İmza gününde sözleştiğimiz röportaj öngöremediğimiz koşullar nedeniyle bu

"Ayrancı benim vatanım"

sayımıza kaldı. Aradan geçen bu üç ay içinde Hakan Kaynar yeni kitabını yayına hazırlamış. İsmi şimdi yazmadığım o kitabı da Ekim ayında ikincisini gerçekleştireceğimiz Ayrancı Festivalinde tanıtmak dileğimizdir.

Kitabın editörü Mesut Ergün "Bu sofranın konuğu sizsiniz. Sohbeti Hakan Kaynar hazırladı" diyor, buyrun sohbete...

Kitabınızın ilk tanıtımını ve imza gününü vatanım dediğiniz Ayrancı'da gerçekleştirdiniz, sanırım bu bilinçli bir seçimdi.

Evet Ayrancı'da yaptık. Ant'i kafede, çünkü Ant'i kafe benim çok eskiden beri tanıdığım bir arkadaşımın. Ayrancı'da uzun süredir bir kafeler dönemi açıldı ya, belki onlara bir nazire olsun diye o küçük kitapçı ve çay ocağının adını Ant'i kafe koydu. Kitabı ilk çıktığında heyecanla alıp, bir günde ne kadar okunabilirse o kadarını okudu ve kitabı bizde tanıtılm hatta imza günü yapalım dedi. O sırada kitap henüz Dost Kitabevi'ne bile gelmemişti. Hem Ayrancılar hem eş dost geldi, o küçük mekanın içini kalabalık sayılabilecek şekilde doldurdu. Benim daha

önce de söyleşilerde söylediğim gibi Ayrancı güzel, sonra da arkadaşlarım böyle şeyler söylüyorsunuz Ayrancı'da kira fiyatları artıyor diye kızıyor. Bu memleketin derdiyle hemhal olunca üzülmeğe vatan kavramını Ayrancı'ya kadar daralttım ama Ayrancı'da da üzülmeğe başladık orası ayrı konu, birazda onun için kitabın ilk tanıtımını ve imza gününü Ayrancı'da yapmak benim hoşuma gitti.

Kitabı hazırlayan arkadaşımız Metin Solmaz'da uzun bir aradan sonra Ayrancı oldu.

Metin Solmaz kitabı basan yayınevinin sahibi. Böyle bir kitap olsa nasıl olur diye ilk öneriyi getiren de o. Uzun süre Ankara'dan uzakta yaşadı. İstanbul, Bodrum, sonra da büyük gürültü çıkartarak Ankara'ya göç etti. Önce Çayyolu taraflarında oturdu sonra oranın şehir olmadığını anladı. Aslında Ankara'nın Ankara'yı hissederek oturulacak birkaç semti var. Gide gele, gide gele Ayrancı'nın Ankara'da sevilerek oturulacak birkaç semtten biri olduğunu kavramamış olmalı ki sonradan Ayrancı'ya gelebildi. Zamanı tam hatırlamıyorum ama Ayrancı'ya yakın bir yerde

oturduk, sohbet ettik. O böyle bir hayalinden bahsetti benim de uzun zamandır bir meydan okumaya ihtiyacım vardı, uzun süreli bir çalışmayı gerektirecek bir mesainin içine girmek istiyordum. Bu yeni telefon dünyası yani dikkatimizin sürekli dağıldı bu zamanlarda uzun soluklu bir iş yapmak zor aslında. Hani bir deadline olursa birisi beni zorlarsa yapmanın mümkün olduğunu düşünüp, bir iş tamamlamış olayım diye yazmaya istekli oldum. Hikayede böyle başladı.

Kitabın çıkış öyküsüne önsözünde değiniyorsunuz ama az çok kitabı satın almayanlar için merak uyandırması açısından biraz kitabının o Metin Solmaz'la konuşup karar verdiğiniz yolculuğunun nasıl olduğunu anlatır mısınız? Çünkü değişik bir tarihi anlayışı var ve tarih kitabından insanlar genelde ürker ama kitabın anlatımı o şekilde değil. Biraz bu serüveni anlatabilir misiniz? Cumhuriyetin 100. yılına gelmesi de hoş olmuş.

Aslında kitabın yayınlanması 102. yılı buldu. Metin'le benim buluşmamız gecikti. İlk başta planlarımız da mizaçlarımız da Metin Solmaz'la uyuşmadı. İlk önerisi katı kronoloji 1923, 1924, 1925 akla ilk gelse de, ben de öyle yazmaya başladım fakat belli bir süre sonra bölümler uzadı. Bu işin doğası gereği 1924 1924'te kalmıyor, belli mevzular nedeniyle on yıl önceye gidiyor 1924'ten sonra olanları zihnimiz biliyor bilmiyormuş gibi davranamıyor. Sonra ikinci denemede ben her yıldan herhangi bir konuyu seçeyim onu yazayım diye konuştuk. Bu seferde o konularla benim ilişkim aramızdaki mesafe kültürel sermayem bildiklerim bilmediklerim etkili oldu, sevdiğim konular sevdiğim insanlar dolayısıyla olmadı. 1937'yi yazarken Orhan Veli ve arkadaşları 20 sayfa oldu. Hemen arkasından 1938 Atatürk'ün ölümü 20 sayfadan az olabilir mi? Dolayısıyla kitabın hacmi giderek artmaya başladı. Bir taraftan da belli bir tarihe yetiştirmek lazım, belli bir noktada şöyle düşündüm şu yaşadığımız zamanın bir yapısı bir özelliği var. Rakı sohbetlerinde bile insanlar uzun uzun karşısındakinin anlattığını dinlemeye tahammül edemiyor.

Genelde beni çok tanımayan, çok vakit geçirmemiş insanlarla yaptığım sohbetlerde tanıyan arkadaşlarım **"ya sen de bir konuyu çok uzun anlatıyorsun, kısa kes en etkili söylemek istediğini söyle de iş bitsin"** diyorlar. Hani elimizde olsa şu telefonda açtığımız pencereyi kapatmak için bir hareket var ya konuyu değiştir diye yüzüne doğru o hareketi yapacağız ya da burnuna dokunacağız. Bununla çok da inat etmemek lazım, yok ben eski konvansiyonel anlatım biçimlerine sadık kalarak yazacağım, bu da bir tercihtir ama bunun sonucunda yazdığımız az okunabilir ve bunu da göze almamız gerekir. Ama kabul edelim ki Instagram Twitter şu bu bize gösterdi ki; annemiz babamız ya da onlar yaşındaki insanlar bile görünmek, beğenilmek ve fark edilmek istiyorlar. Bu

yeni sosyal medya araçlarıyla ortaya çıkan bir mesele gibi görünse de, bu her zaman böyleydi biz farkında değildik. Ezel Akay o çok güzel filmi "Hacivat Karagöz'ü neden öldürdü" ile ilgili Kült Kavaklıdere'de bir tarihçi ile söyleşi yaptı. Orada dinledim ve anladım ki tarih metodolojisine dair isabetli bilgi seçimi tarihçilerden ziyade sanatçılardan gelebilir. Niye bunu söylüyorum filmi hatırlarsanız çok başarılı bir kostüm seçimi var, rengarenk herkesin orasından burasından ipler sarkıyor vs. Sanat yönetmeni gelip Ezel Akay'a demiş ki insan görünmek ister. 13. yüzyılı düşündüğümüzde adamın elinde sadece bir giysisi var, yıkayıp tekrar giyecek yıkayıp tekrar giyecek. Dolayısıyla o tek kurşununu da isabetli kullanmak zorunda. O kıyafet zenginliği beni etkilemişti. Dolayısıyla ben bu yeni dünya ile mücadele etmektense buna eşlik edebilir miyim noktasına geldim. Bir bölümün adını "tarihi TikToklamak" koyacağım diye Metin'e ilettim beni ciddiyetsiz buldu. Oysa ben ceket gömlek gezen biriyim, o şort crocs, ben crocslara hamam terliği diyorum, bu tezata rağmen beni ciddiyetsiz buldu ama benim hala çok hoşuma gidiyor, çünkü reelsde öyle çalışıyor, Twitter'da, yani daldan dala, yani herhangi bir konuda uzunlamasına kalmıyoruz maruz kaldığımız hikayeler sürekli değişiyor. 1950'lere kadar gelmişim. Sonra kendime dedim ki bütün bunları bu mantıkla tekrar yazabilir miyiz? Ve oturdum başladım TikToklamaya. O son cümle bizi nereye götürürse. Ara başlıklar da var ama onlar biten cümleyle başlayan cümleyi bağlama görevi görüyor. On yıl oldu 70 sayfa, hepsini böyle yazsam 1500 sayfa. Sonra Metin dedi ki hayatta bitmez böyle, bitse de ben nasıl basayım yeni bir şey bulmalıyız dedi. Ben de on gün düşündükten sonra bu haline karar verdik. Tamam deyince o zaman paragraftan paragrafa değil bölümden bölüme, ama bu yaptığımı bazı bölümlerde içerde de yapacağım, o daldan dala atlama aslında rakı masasının da usulüdür. Baştan kararlaştırmış olsanız dahi yönetilemez, oradaki muhabbet oradan oraya gider. Dolayısıyla kitabın belli bir noktasına kadar bunu yapabiliyorum. Diyelim ki araya haziran ayı girdi masadan ve kitaptan uzaklaştım tekrar masaya oturduğunda o refleksimi unutup eski usul devam ediyorum,

neticede buradaki her bölüm bir deneme, başlığı tarih diye attık ama tarihçiler ne kadar tarih der. Bir şairin şair olduğuna şairler karar verir, şüphesiz bir yazarın tarihçi olup olmadığına da tarihçiler karar verir. Niyetim kitabın bir yerinde de söylediğim gibi tarihten önce her zaman yazar olmayı istedim.

Gerri dönüşler nasıl? Basının insanların ilgisi nasıl?

Kitabın basımı talihsiz bir döneme geldi. Memleket her zaman böyle imiş bir taraftan. Geçen İstanbul'a gittiğimde Ara Güler Müzesi'ne gittim. Ara Güler'in ellili yıllarda çektiği İstanbul fotoğraflarında en az beş altı tanesinde gazete okuyan insanlar var. Vapurda tramvayda gazete okunmasına alışılmış olabilir ama bir pazar yerinde, bankta. Artık çok az gazete satan yer kaldı ama yeniliğe uyum sağlama konusunda maharetli bir toplumumuz. Siyaset Türkiye'de çok önemli yer tutuyor. Her zaman büyük olan meselenin küçük olanı yutması durumu nedeniyle bizim kendi gündemimiz kalmıyor neredeyse. 23 Mart'ta babam öldü, o gün Ekrem İmamoğlu cumhurbaşkanlığı adaylığı için oy veriliyordu, kitabım o gündemin devam ettiği günlere denk geldi. O ağır gündemde kimsenin küçük balıkları düşündüğü yok. Benim birkaç yakın arkadaşım yani yakın okuma yapan, okuyup geçmemişti de yazıyla hemhal olan arkadaşım var. Onların söyledikleri benim açımdan daha önemli, onlardan gelen eleştiriler olumluydu. İçlerinden birisiyle uzun yıllar sonra buluştuk. Hemen kâğıt kalem çıkardım. Söylediklerini önemsiyorum unutmamak da istiyorum not alacağım. Birbirleriyle ilişkisi olmayan meselelerin sadece edebiyatla bağlanabileceğini düşündüm, sen bunu tarihle yapıyorsun bu yeni bir şey deyince ben kâğıdı kalemi bıraktım.

Oksijen dergisinde şair Haydar Ergülen'in kitabınızla ilgili "şair gibi akıp gidiyor, her tarafında neşe, şenlik, açıklık yağın kitabı da yudum yudum okumanın, bakmanın zevkine doyamam." demiş. Medyascope'ta Müge İplikçi ile söyleşiniz benim gözüme çarpanlardı. Her ikisi de çok başarılıydı.

Müge İplikçi gerçekten çok iyi okumuş, çok güzel sorular hazırlamış ona rağmen ilk röportaj teklifi ilk imza günümde sizden gelmişti.

Ayrancı'nın balkonlarından sarkan hikâyeler

SOKAKLARA SARKAN MUTLULUKLAR

**KÜBRA
ALTUN**

@kbraca__

Ankara'nın göbeğinde olup da insanın içine kıyı kasabası huzuru taşıyan tek bir semt vardır: Ayrancı. Benim bu mahalleye ilk vuruluşum sokaklarına değil, balkonlarına oldu. Çünkü her sokak, her köşe insana başka bir balkon hikâyesi anlatıyordu.

Ankara'nın göbeğinde olup da insanın içine kıyı kasabası huzuru taşıyan tek bir semt vardır: Ayrancı.

Her köşesi dinginlik, her sokağı samimiyet taşır. Üstelik yalnızca bugünün değil geçmişin samimiyetini de yaşayan bir mahalledir. Bu sokaklarda nostalji hissine kapılmamak elde değil. Burada geçirdiğim yıllar boyunca sokakları, insanları, merdivenleri, balkonları bana bambaşka izler bıraktı. Hâlâ tüm buluşmalarımı burada yapar, alışverişimi Ayrancı esnafından yana kullanırım. Sloth Cafe, arkadaşlarla buluşmanın neredeyse bir mihenk taşıdır; günün kritiği de en güzel bu kafede yapılır.

Ama benim bu mahalleye ilk vuruluşum sokaklarına değil, balkonlarına oldu. Üstelik bu, mesleki bir vuruluştu. Çünkü her sokak, her köşe insana başka bir balkon hikâyesi anlatıyordu.

Yürüdükçe önce balkonlar, sonra balkonlardaki bitkiler çarpar gözünüze. Ardından farkına bile varmadan, "**Acaba bu balkonun sahibi kim?**" diye düşünürsünüz. İşte o insanlar, bu mahallenin samimiyetinin asıl kahramanlarıdır. Meneviş, Alidede, Yazanlar sokaklarının Güvenlik Caddesi'yle kesiştiği yerde bu samimiyet daha da yoğun hissedilir. Her esnaf müşterisine ismiyle seslenir, selamımı eksik etmez.

Ayrancı'nın yokuşları bile başkadır; çıkarken yormaz, inerken düşündürür. O yokuşlarda attığımız her adım, size küçük bir balkon sergisi sunar. İşte tam da bu yüzden, Ayrancı sokaklarında yürümek çoğu zaman bir resim sergisinde dolaşmak gibidir.

Balkonlardan kokedamaya uzanan yol

Bir peyzaj mimarı olarak ben Ayrancı'yı hep biraz daha yeşil gördüm. Doğayı hayatıma daha çok taşımam gerektiğini ilk burada hissettim. Balkonlardan sarkan minik bitki köşeleri bana hep şunu hatırlattı: Küçük detaylar, büyük bir yaşam sevinci yaratır.

Bu sokaklar bana ilgimi fazlasıyla çeken kokedamayı çağırıyordu. Japonya'dan doğan bu sanat, wabi-sabi felsefesini esas alır. Kusurların içindeki güzelliği, sadeliği ve doğallığı yansıtır. Yosun

topuna sarılı kökler ilk bakışta basit görünebilir, ama aslında doğayla kurulan çok derin bir bağı taşır. Kokedama mesleğimin bana kattığı en zarif öğretilerden biri oldu; hem görseleyle hem felsefesi ile ruhuma dokundu. Bunu sevdiğilerimle paylaşmam gerekiyordu buna yönelik birçok çalışmam oldu. Kokedamayı önce mahalleme, sonra arkadaşlarıma tanıttım. Sevdiklerimi bir masada toplayıp, derin sohbetlerimiz kahkahalarımız eşliğinde herkes kendi kokedamasını oluşturdu ve evine o günün anısını yaşatmak üzerine götüdüler. İşte bu benim mutluluğum oldu.

Benim gibi balkon kültürüne önem veren bir arkadaşım kokedamaları balkonunda görmek istedi; işte bu felsefenin küçük bir yansıması oldu. Kuşkonmaz ve

sarmaşık kokedamaları balkona yerleştirdiğimizde, sıradan bir cephe bir anda küçük bir botanik sığınağa dönüştü. O an anladım ki, kokedama yalnızca estetik bir obje değil; doğanın özünü, döngüsünü, sadeliğini de içinde barındırıyor.

Balkonların sessiz psikolojisi

Her balkon aslında bir peyzaj laboratuvarı gibidir. Yönüne göre farklı bitkilere hayat verir:

- **Güneşli balkonlarda** sardunya, lavanta, biberiye, begonvil, kadife, petunya, sarmaşıklar

- **Gölge balkonlarda** eğrelti, cam güzeli, menekşe, ıtır, kaktüs, sukulent, ortanca, çuha

Her birinin bakım ihtiyacı farklıdır, ama ruhumuza dokunuşu aynıdır; huzur, canlılık, yaşam sevinci.

Bilimsel araştırmalar da bunu doğruluyor. Yeşili görmek stres

seviyemizi düşürüyor, çiçekli bitkiler mutluluk hormonlarımızı harekete geçiriyor, aromatik bitkiler zihnimizi ferahlatıyor. Bazen küçücük bir balkon, doğru seçilmiş birkaç bitkiyle tüm sokağa enerji katabiliyor.

İşte bu yüzden Ayrancı'nın balkonları bana hep bir umut verdi: Betonun ortasında bile doğanın kendine yer açtığını hatırlattı.

Benim için Ayrancı'nın balkonları yalnızca bir süs değil, bir yaşam kültürü oldu. Bir balkonda film planı yapılır, diğerinde dertlere ortak olunur, günün özeti çıkarılırdı. Kimi zaman Sheraton'un silueti, kimi zaman da sedir ağaçlarının arasından batan güneşin şölenu eşlik ederdi bu balkon sohbetlerine.

İlham veren sokaklar

Şimdi dönüp baktığımda biliyorum: Ayrancı bana yalnızca yaşanmışlıklar değil, aynı zamanda ilham verdi. Doğayı yaşamın merkezine taşıma isteğim, kokedama tutkum, hep bu sokakların bana fısıldadıklarıyla beslendi.

Ve belki de bu yüzden şunu söylüyorum: Her eve, her balkona, hatta her cam önüne küçücük bir yeşil köşe lazım.

Çünkü doğa, davet edildiği her yerde yaşam alanlarımızı dönüştürmeye hazır. Tek yapmamız gereken ilk adımı atmak ve yeşile bir köşe ayırmak.

Ama şunu da gözlemliyorum: Çoğu insan bitki yetiştirmek istiyor ama "Ya bakamazsam, ya kurursa" kaygısıyla geri duruyor. Oysa doğru bitki seçimi bu korkuları ortadan kaldırıyor.

Balkonların güzelliği, biraz da doğru eşleşmede saklı. Güneş gören balkonlara başka, gölgede kalanlara başka bitkiler uygun oluyor.

Bir balkon takvimi

Bundan sonraki yazılarımda bu doğru eşleşmelere değineceğim. Her ay farklı bir bitkiyi ele alacağım; hangi balkona uygun olduğunu, nasıl bakım yapılacağını, küçük hap bilgilerle paylaşacağım.

Çünkü balkonlarımız yalnızca bir görüntü unsuru değil; mahallemizin dinginliğini, samimiyetini içinde barındıran alanlar, bizi doğaya bağlayan küçük yeşil köşeler.

Kantinci Fevziye anne ile 40 yıllık yolculuk

Kimi insanlar vardır, buldukları yeri sadece güzelleştirmez; oranın ruhuna işlenirler. İşte, 40 yıla yakın süredir Ayrancı'daki okullarda kantin işletmeciliği yapan Fevziye Aydın, nam-ı diğer "Fevziye Anne" de onlardan biri.

GÖLGELER

SEREN ERDOĞAN
@serenerdogannn
BORAN BEŞKARDEŞ
@boranberdan

Kimi insanlar vardır, buldukları yeri sadece güzelleştirmez; oranın ruhuna işlenirler. İşte Fevziye Aydın, nam-ı diğer "Fevziye Anne" de onlardan biri. 40 yıla yakın süredir Ayrancı'daki okullarda kantin işletmeciliği yapan Fevziye Aydın ile çocuklara olan sevgisini, mahalle kültürünü ve hafızasında yer eden anıları konuştuk. Buyurun, bu mahalle efsanesini bir de kendi ağzından dinleyin...

Fevziye Teyzeciğim, seni biraz tanıyabilir miyiz?

1964 doğumluyum. Kantin işine 1985-86 yıllarında başladım. İlk olarak Dikmen Lisesi'nde çalıştım. Tam 10 yıl orada kaldım. Daha sonra 1994 yılında Salih Alptekin İlköğretim Okulu'na, yani bugünkü okuluma geçtim. 31 yıldır Ayrancı'dayım ve buradayım.

Öğrencilerle kurduğun bağı bu kadar özel kılan neydi?

Ben çocukları çok seviyorum. Onlar benim her şeyim. Aç kaldıklarında içim rahat etmiyor. Onlar doyunca ben de doyuyorum. Bu işi sevmek zorundasın, özellikle çocukları. Yoksa bu kadar yıl sabredemezsin. Her biriyle bir bağ kuruyorsun. Kimisi hâlâ arayıp sorar, kimisi sokakta görür kucaklar.

Kantinci olmaya nasıl karar verdin?

Eşim fırıncıydı. Kantincilik fikri ondan geldi. "Gel birlikte yapalım" dedi. Ben de girdim bu işe. İlk başta tereddütlüydüm ama sonra çocukların arasında olmaktan öyle keyif aldım ki bir daha kopamadım.

Çocuklarla yaşadığın unutamadığın anılar var mı?

Saymakla bitmez... Kimi zaman çocuklar para veremedi ama ben yine de aç göndermedim. Kimi zaman bir mektup geldi, "Bu kız severim ama sen ver" diye, çöpçatanlık bile yaptım!

Bir keresinde biri kavga edecek diye okula bıçak getirmişti. Ekmek bıçağıydı ama yine de tehlikeliydi. Olay çıkmadan elimden aldım, babasını aradım, tatlıya bağladık. Bazen de sivil polislerle tartıştım çünkü okul çevresinde izinsiz satış yapıyorlardı. Çocukları korumak için ne gerekiyorsa yaptım.

Çocuklar en çok hangi yiyecekleri seviyordu?

En çok hamburger ve patates kızartması. Ama patates kızartması yasaklandı. Eskiden

her şey daha doğaldı, daha samimiydi. Şimdi kurallar çok fazla. Kola, cips, gazlı içecekler, top sakız bile yasak artık. Ama çocuklar yine de gelir, "Fevziye Anne hamburger var mı?" diye sorar.

Bu kadar öğrenci içinden nasıl bu kadar çok şeyi hatırlıyorsun?

Hafızam kuvvetlidir. Mesela biri "ben o saz çalan çocuğun arkadaşıydım" deyince hemen tanırım. Zaten onlar da beni unutmuyor. Hâlâ "anneanne" diyen var, karnımı doyurduğum öğrenciler bugün kendi çocuklarını okula getiriyor. "Sen bizim annemiz gibiydin" diyorlar. Bu en büyük mutluluk.

Ayrancı ile bağı nasıl tanımlarsın?

Ayrancı benim evim. Sessiz, sakin bir mahalle. Gençler huzurlu, sokaklar güvenli. Komşuluk ilişkileri çok güçlü. Herkes birbirini tanır, kimin ne derdi varsa sahip çıkar. Marketimiz az, asansörsüz eski binalarımız var, evet... ama Ayrancı'da yaşam huzurlu.

Mahalle kültürü sence değişti mi?

Evet, bazı şeyler değişti. En çok da saygı azaldı. Çocuklar artık kararsız, büyük-küçük ilişkisi zayıfladı. Aileler özgüven vereceğim derken saygıyı unutturuyor. Bu da toplumda bir çözülmeye neden oluyor. Ama ben hâlâ çocuklara "aşkım, kuzum" diye hitap ederim. Sevgi ve saygıyla yaklaşırsan, karşılığını alırsın.

Ayrancı'da yaşamın en güzel yanı nedir?

Güven. Çocuklar sokağa çıkabiliyor, yaşlılar komşusundan destek alabiliyor. Eczacısından bakkalına kadar herkes tanıdık. Mahalle gruplarımız var, bir sorun yaşanınca hemen herkes örgütleniyor. Bir eczane haksızlık yaptı mı, bütün mahalle ayağa kalkar. İşte bu mahalle bilincidir.

Son olarak, Fevziye Anne'den bir mesaj?

Ben çocuklar için yaşıyorum. Onlarla gülüp oynamadan duramam. Bir gün kantini bırakırsam bile, yine bir şekilde çocuklarla olurum. Çünkü onların enerjisi beni hayatta tutuyor. Şunu unutmasınlar: Fevziye Anne her zaman onların yanındaydı, hâlâ da öyle.

Öz bir Erciyas: "İçimden geçen her cümleyi duvarlara, kapılara yazmak istiyorum"

SANAT SEMTTE

**ÇAĞLA
AKINCI
UYSAL**
@cagla_aknc

"İnsanların yaşadığı bir binaya yazı yazmak rahatsız edici olabilir ama yıkılmak üzere olan o apartmanlarda hissettiğim bambaşka: şehrin belleğine tanıklık etmek. İçeride kalan bir fotoğraf, bir ayna, bir kapı ya da pencere kalbime dokunuyor; her ev başka bir hikaye, başka bir hüznün. Çünkü biliyorum ki artık o kapılar, o büyük pencereler bir daha olmayacak. Yerini yeni ama ruhsuz birbirinin aynısı ve maalesef çok daha küçük balkonsuz binalara bırakıyor. Açıkcası o binalar beni çok mutsuz ediyor."

Yıkılmaya terk edilmiş binalarda karşımıza çıkan bir kelime, bir cümle; kimi zaman bir duvarı, kimi zaman bir kapıyı sarsıcı bir karşılaşmaya çeviriyor. Bu izler, kentsel dönüşümün hızla yok ettiği apartmanlara **Öz bir Erciyas**'ın söylediği kişisel cümleler ve şehre yönelttiği içsel bir tepki olarak karşımıza çıkıyor. Dönüşüm adı altında yok edilen mimari miras ve mahalle ruhu karşısında, onun bıraktığı küçük jestler şehre yön veren zihniyete örtük bir itiraz, şiirsel bir direnç gibi aslında. Ayrancım için Öz bir'le bir araya geldik; kente ve belleğine yazdığı bu notları, sokakta sanat üretmenin anlamını ve kaybolan mekanlara bakışını konuştuk.

Tanımayanlar için biraz kendinden bahseder misin? Öz bir kimdir, neler yapar? Hem sokakta karşımıza çıkan yazıların ardındaki kişi olarak, hem de kişisel hikayenle.

Çok uzun bir süredir belediyede çalışıyorum, 23 yıldır. Aslında tiyatro oyuncusu olarak başladığım belediye hayatımı şu an kültür sanat projelerinde çalışarak devam ettiriyorum. Ankara'da yaşıyorum uzun zamandır. Ankara'yı çok seviyorum, topraklanıyorum burada. Öğrencilikle başlayan Ankara maceram da ayaklarımın üzerinde durmayı öğrendiğim bu şehir beni her anlamda çok mutlu ediyor. Sanata ilgimse ailemden geliyor; annem ve teyzem ressam, çocukluğum resim odalarında geçti. Sinemaya gitmek, konser dinlemek, sergi gezmek, sokakta olmak en sevdiğim şeyler. Başka türlü hayatın tadı yeterince çıkmıyor bence.

Kentsel dönüşüme giren binaların üzerine yazılar yazma fikri nasıl doğdu? Bu pratiğin ilk kıvılcımı neydi?

Bilkent'te grafik tasarım hocası olan arkadaşım Ekin'le birlikte **Molektif**'i kurduk. O kediler çizmeye başladı ben de onunla beraber sokakta bir şeyler çizmeye başladım, duvar resimleri yaptık beraber. Sokakta yürürken her şey dikkatimi çekiyor. Boş boş yürüyemiyorum, birinin bıraktığı iz mutlaka dikkatimi çekiyor ve onun fotoğrafını çekip paylaşma ihtiyacı duyuyorum. Kitsch objeler bile bana ilham veriyor. Bu merak zamanla yıkılan binaların eski kapılarının inşaat çevresinde kullanılmasıyla beraber ne kadar da iyi bir tuval diye düşündürdü bana ve üzerine yazı yazmaya başladım.

Sokaktaki adın da Öz bir mi? Yoksa bir mahlasın var mı?

Hayır, işlerimi Öz bir olarak paylaşıyorum. Gösteri sanatlarından geldiğim için görünürlük benim pratiğimin bir parçası. Gizli çalışanlara çok saygı duyuyorum herkes nasıl istiyorsa o şekilde kendini ifade etmeli.

Sokaktaki yazıların tek kişinin ürünü gibi görünüyor ama arkasında bir danışma hikayesi var aslında değil mi? Ankara Apartmanlarıyla galiba. Bu ortaklaşma nasıl kuruldu?

Zaten Ankara apartmanları bu konularda Ankara için ilk farkındalık yaratan hesaplardan. Hikayeleri çok iyi biliyor, sokakla çevreyle ve sanatla ilgili biri o da. Tanışıp konuşunca yürüyüşler yaptık ve ilk kez inşaatın çevresindeki kapılara sevdiğim şarkı sözlerini

yazdım o da fotoğrafları çekti. Çok sakin bir enerjisi çok iyi bir gözü var. Özgür ve iyi hissediyorum beraber gezerken. Desteği benim için çok anlamlı.

Yazıların için özellikle hangi semtleri veya binaları tercih ediyorsun?

Scooter'la Çankaya'yı geziyorum, binalara bakıyorum. Bazen sosyal medyadan birileri burada kapı var diyor bazen de ankaraapartmanları burda kapılar var diye haber veriyor. Mesela Atakule'nin yanında yıkılmış bir apartmanda taşları dizip "**Adaletin yok ama seni seviyorum**" yazmıştım. Ekin yazalım mı bu cümleyi demişti sonunda da Ankara olacaktı ama benim için öyle genelleşti ki bu cümle bir insana bir şehre ya da tam olarak Türkiye'yi anlatan cümle olduğunu düşünüp o şekilde yazdım.

Yani aslında hazır malzemeye enstalasyon yaratıyorsun.

Aynı şekilde inşaat alanında bulduğum aynaları yerleştirip üzerine yazılar yazıyorum. O anda ortaya çıkan bir enstalasyon aslında.

Kentsel dönüşüm sadece binaları değil, mahalleleri ve toplumsal ilişkileri de dönüştürüyor. Bu süreci, şehirdeki değişimi ve insanların yaşam alanlarının dönüşümünü nasıl değerlendiriyorsun?

Hüzünle bakıyorum. Kırgınlıkla. Depremden sonra bambaşka amaçla başlayan dönüşüm hikayesi şimdilerde rant ve aç gözlülükle birleşti gözümde. Koca bir inşaata döndü ülke. Ankara'da deprem riski düşük olmasına rağmen, eski mimarisi olan evler yok ediliyor ve birbirinin aynısı kutular yapılıyor.

Hepimizin hayali bahçeli bir evken şimdilerde upuzun resepsiyonlu beton yığınları ne estetik ne de vaad ettiği kadar güven veriyor bana. Ankara gri değil ama binalar maalesef gri.

Yaşadığın ilginç bir olay ya da unutamadığın bir anın var mı?

Tunali'da girdiğimiz bir binada yığınların arasından yukarı çıkarken bi katın temizlenmiş olduğunu gördük. İçerde pencereye asılmış bir battaniye, yatak, ayna, yıkanıp asılmış bir dantel çamaşır ve makyaj malzemeleri vardı. Birisinin orada kendine bir alan kurması güvensiz kapısız penceresiz bir yerde hem de bunu yapması çok tuhaf hissettirdi. Aynaya bir kalp çizip duvara kendine iyi bak lütfen yazdım. Aslında gördüm ve selam veriyorum demektir. Ve kim bilir ne yaşıyor da buraya geldi diye düşündüm. Çocukken de yürürken pencerelere bakar her evde farklı bir hayat yaşandığını bilir ve tuhaf hissederdim.

Kamusal alanda sanat üretmenin etik veya hukuki açıdan tartışmalı yönleri hakkında ne düşünüyorsun?

İlk duvar resimleri, yazıları yaklaşık 40.000 yıl önce başladı. İlk insanların mağara duvarlarına kazdığı her figür bir mesajdı. Günümüzde kapitalist düzen ve mülk hakkıyla artık her duvar ya devlete ya da birine ait. O sebeple gençlerin o duvarlara grafiti yazması resim yapmak istemesi bana bir çılgın gibi geliyor. Bazen çok kirli görüne de bazı yerler asla sahipsiz bırakılmış tabelalar kadar kirletmiyor ortalığı. Yasal olmamasını anlıyorum ama "illegal" işler de beni heyecanlandırıyor açıkçası.

Sokak resimlerinin üzerinin zaman zaman kapatıldığını görüyoruz. Sen böyle bir sansüre maruz kaldın mı hiç?

Belki kapatılmıştır ama hiç önemli değil bunu bilerek yazıyorum, çiziyorum.

Ankara'nın dışında da duvar yazıları yazdığın şehirler var mı?

Bodrum'da bir kaç yere yazı yazmışlığım var. Şimdi malzeme işini daha net çözdüğümden çantamda taşıyorum marker ve boyaları. Gittiğim başka yerlerde de yazarım belki diye.

Gelecekte Ayrancı'da veya başka semtlerde yeni planlar var mı?

Aslında bir yıldır hep Ayrancı ve Esat civarındaydık ama belki bundan sonra başka yerlere de gideriz. Göçmenlerin olduğu ve farklı bölgelere gitmeyi istiyorum. En son Gölbaşı'na kahvaltuya gitmiştik, dönerken çok acayip bi alana rastladık ve hemen aklıma gelen bir şeyi yazıverdim oraya. Çok da iyi bir fotoğraf çıktı. Belki arabayla daha çok gezeriz bundan sonra.

ÖZBİR ERCİYAS

Instagram: @ozbirerciyas

@molektif

@ankaraapartmanlari

Yaşadığımız kentle nasıl ilişki kuruyoruz?

ROOF COLIVING

MUHAMMED ATALAY
@roofcoliving

"Yaşadığımız mekânlarla kurduğumuz ilişki; bağlarla, ortaklıklarla, ortak bir hafızayla şekilleniyor. Hayatın kendi akışından kopuk mekânlar ancak hayatın ritmine uygun hale gelirse benimseniyor ve bir kimlik kazanabiliyor. Şimdi kendimize soralım: Yaşadığımız kentle nasıl ilişki kuruyoruz?"

Yer edindiğimiz kentler, mekânlar, kamusal alanlar olabilir. Kimimiz bir yürüyüş yolunda, parkta, kimimiz ise bir kafede, restoranda olmaktan keyif alabilir. Niçin bazı yerler bizim için özelken bazı yerlerin adını, yerini hatırlamayız?

Mekânlarla kurduğumuz ilişki, bağlarla, ortaklıklarla, ortak bir hafızayla şekilleniyor. Hayatın kendi akışından kopuk mekânlar ancak hayatın ritmine uygun hale gelirse benimseniyor ve bir kimlik kazanabiliyor.

Yalnızca fiziksel ihtiyaçlarımızı karşılayan değil, günlük hayatımızın parçası olan yerler, bizim için anlamı olan, ihtiyaçlarımıza cevap veren ve birlikte olma halini, bağını kurabildiğimiz yerler oluyor.

Bir yöntem olarak: "Placemaking" yani 'yer yapmak'

Mekân üretimine fiziksel müdahalelerin ötesinde, topluluk ihtiyaçları, deneyimleri ve hayalleriyle şekillenen bir süreç olarak yaklaşan Placemaking (Yer yapmak), mekânın "nasıl tasarlandığı" kadar, "kimler tarafından, ne amaçla, hangi şekillerde kullanıldığı" sorularına da odaklanıyor.

Aslında bu yöntem, mekânsal tasarımın ötesine geçilerek sosyal ve kültürel anlamda da kapsayıcı ve sürdürülebilir alanlar yaratılmasına olanak tanıyor. Bu sayede, mekânlar müşterek yaşam alanlarına dönüştürülebilir.

Kadınların kamusal alanla ilişkisi

Ev içi emek veren kadınlar kenti nasıl kullanıyor, kentle ilişkileri nasıl? Bunu nasıl anlayabiliriz?

Kadınlarla konuşarak yaşadıkları yerleri birlikte keşfederek, hikâyelerini dinleyerek. Ancak bu her zaman kolay mı? Nilüferli kadınlarla bir araya geldiğimiz projede, kadınların ev içi işlerine emek verdikleri süre çok fazlaydı, biz bu soruları onlara nasıl soracaktık? Kadınlarla nasıl bir etkinlik düzenlersek kentle ilişkilerini dinleyebilirdik?

Mutfak atölyesi kurguladık. Tariflerimizi paylaşırken kente dair deneyimleri dinledik. Yemek pişerken mahalle haritalarıyla sokakları, mekânları nasıl kullandıklarını konuştuk.

Ve aslında gördük ki, kadınların kamusal alandaki rotaları hep güven duygusuna çıkıyor. Bazen bir kiraathanenin önünden geçebilmek, aydınlatmanın olmadığı sokaklara girebilmek veya mahallesinde diğer kadınlarla var olabildiği tek alan olan muhtarlık önünde sosyalleşmek kadınlar için bir mücadele deneyimine dönüşüyor.

Çarşıları pazarları düşünelim, bu kamusal alanlarla nasıl bir ilişki kuruyoruz? Ya da meydanları, bina arasındaki boşlukları düşünelim, oraları nasıl değerlendiriyoruz?

Kentleri, mekânları ve kamusal alanları o yerleri kullanan kişilerle birlikte konuşup tasarladığımızda herkesin ihtiyacına cevap veren mekân tasarlamamızın mümkün olduğunu görüyoruz.

Dünyada da pek çok örnek var

Dünyada da pek çok örneği var. Örneğin, Hırvatistan'da bulunan *Level Up* isimli yapı, "Boş bir çatı, toplulukların kullandığı bir yere dönüşebilir mi?" sorusuna cevap arıyor ve boş bir çatıyı yerel halkın kullanacağı biçime dönüştürüyor. Bu hikâyeyi merak ediyorsanız bir video çalışmasıyla anlattık ve sosyal medya hesaplarımızdan paylaştık.

Şimdi tekrar başlıktaki soruya dönelim ve kendimize soralım: *Yaşadığımız kentle nasıl ilişki kuruyoruz?*

Eğer bu soruya dair cevaplarınızı bizimle paylaşmak isterseniz hello@roofcoliving.com'a veya [@RoofColiving](https://www.instagram.com/roofcoliving) sosyal medya hesaplarımıza yazabilirsiniz. Biz de çok mutlu oluruz.

Tanıştığımızı memnun olduk.

Görüşmek dileğiyle.

AYIN DOSYASI Bu yıl ikincisi yapılacak olan festival 13 Ekim - 29 Ekim tarihleri arasında gerçekleşecek

Ayrancı Festivali sokaklarda

İlkini 2023 yılında gerçekleştirdiğimiz Ayrancı Festivali'nin ikincisi bu yıl 13-29 Ekim 2025 tarihleri arasında Ayrancı'nın kafeleri, sokakları ve parklarında gerçekleşecek. Söyleşiler, kitap imza günleri, standup gösterileri ve çocuk şenliği'nden oluşan festival programında tüm etkinlikler ücretsiz ve herkesin katılımına açık olacak.

Ayrancı Derneği yönetim kurulu 2023 yılında "Ayrancı semtindeki kültürel ve sanatsal faaliyetleri desteklemek ve geliştirmek, bunları semt halkıyla buluşturmak, semtteki farklı yaş grupları arasında etkileşimi sağlamak, semtin tarihi ve kültürel mirasını yerel çalışmalar ve sözlü tarih çalışmalarıyla desteklemek ve bu yolla semt kültürünün gelişmesine destek vermek amacıyla her yıl Ankara'nın başkent oluşunun yıldönümü olan 13 Ekim ile 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı arasında Ayrancı Festivali'nin düzenlenmesine" karar vermişti.

Bu yıl festivalin ikincisini düzenlemeye ve bundan sonra her yıl tekrar etme kararı aldı. Düzenlendiği tarihler itibariyle "**Cumhuriyet temalı**" festival birkaç bölümden oluşuyor. Ayrancı temalı ilk bölümde önce Ayrancı'nın köklü ailelerinin yaşayan bireyleriyle biraraya geldiğimiz önemli bir bölümü var. Bu yıl Kınacı, Börekçi, Çubukçu, Alemdar, Güdüllüoğlu ve Sümter ailelerinden isimlerle Ankara'nın başkent oluşunun 102. yılında dününden bugüne Ayrancı'yı

konusacağız. Sonra Urban Walks ile bir Ayrancı yürüyüşü yapacağız.

İkinci bölüm ise Ankara'nın Cumhuriyet tarihine yer verdiğimiz bölüm. Bu yıl AOÇ Merkez Lokantası, 100 Dublede Cumhuriyet Tarihi ve Ankara'nın Cumhuriyet şehri ve başkent olmasının tarihsel sürecini de konuşacağımız söyleşiler olacak.

Üçüncü bölüm Ankara'nın kent kültürü bölümü ki, burada Şarkılarla Ankara ve Ankara

Filmleri üzerine iki etkinlik keyifle izlenecek diye düşünüyoruz.

Dördüncü bölüm standup gösterileriyle renklendirdiğimiz bir bölüm. Bu yıl Anasonik Muhabbetler'de Ege Kayacan ve Metin Solmaz'ı konuk ediyoruz.

Beşinci ve herkesin beklediği çocuk şenliğimiz pazar gün boyunca birçok etkinliğe ev sahipliği yapacak. Ve sonunda bir "**Cumhuriyet Konseri**" ile festivalimiz son bulacak.

AYRANCI FESTİVALI

Ankara'nın Başkent Oluşu'nun 102. Yıldönümü
**Cumhuriyetten Bugüne
Ayrancı'nın Aileleri**

13 EKİM 2025
PAZARTESİ 15.00

Şakir Kınacı
Faruk Çubukçu
Turgut Güdüllüoğlu
Mehmet Sümter
Asaf Alemdar
Ahmet Börekçi
Hülya Bayramoğlu

YER: ÇANKAYA BELEDİYESİ
AYRANCI BAHAREVİ
Hüseyin Onat Sokağı, No: 4

AYRANCI FESTİVALI

**ŞARKILARLA ANKARA
MURAT MERİÇ**

15 EKİM 2025
ÇARŞAMBA 18.30

ETKİNLİK
ÜCRETSİZDİR

FADE
stage & coffee
Farabi Sokağı No: 39/A

AYRANCI FESTİVALI

"Çalışkanlar Diyarı"nın Mucizesi:
A.O.Ç. ve MERKEZ LOKANTASI
SERDAR ŞAHİNKAYA

16 EKİM 2025
PERŞEMBE 19.00

BOĞAZLAR
MESELESİ

yiti
Kahve
Ahmet Mithat Efendi Sokağı 22 - 2

AYRANCI FESTİVALI

Ankara'nın
Bir Cumhuriyet Şehri Olması
İHSAN SEDDAR KAYNAR

17 EKİM 2025
CUMA 19.00

Engürü'den
Ankara'ya

YER: OAK KAFE
Kuzgun Caddesi, No: 18/C

AYRANCI FESTİVALI

100 DUBLEDE
CUMHURİYET TARİHİ
HAKAN KAYNAR

18 EKİM 2025
CUMARTESİ 19.00

100 DUBLEDE
CUMHURİYET
TARİHİ

yiti
Kahve
Ahmet Mithat Efendi Sokağı 22 - 2

AYRANCI FESTİVALI

ÖZEL
ANASONİK MUHABBETLER
EGE KAYACAN - METİN SOLMAZ

19 EKİM 2025
PAZAR 17.00

Hesapsız Kitapsız

ETKİNLİK
ÜCRETSİZDİR

EGE KAYACAN
METİN SOLMAZ
CANKAYA SAHNE

AYRANCI FESTİVALI

İlkçağ'dan Günümüze
Ankara
İRFAN AKALP

24 EKİM 2025
CUMA 18.00

YER: ÇANKAYA BELEDİYESİ BAHAREVİ
Hüseyin Onat Sokağı, No: 4

25.10.2025 — 14:00

AYRANCI

"Ankara'nın en canlı, en hızlı çarşı, en güzel bölgelerinden Ayrancı'da, meşinle süslenmiş, orfante parkları, işçilerle sarıya boyanmış sokakları keşif yapacağız!"

urbanwalks.ankara

AYRANCI FESTİVALI

AYRANCI FESTİVALI

**Sinema Gözüyle
Ankara**

25 EKİM 2025
CUMARTESİ 17.00

O'film

EKİBİNDEN
ALİ GENÇOĞLU

YER: ÇANKAYA BELEDİYESİ BAHAREVİ
Hüseyin Onat Sokağı, No: 4

Mahalle ruhunu yeniden hatırlamak: Ayrancı'da festival zamanı

YAZARKEN

**EZGİ
ACAR**
@ITutamEzgi

Parklarda düzenlenen aktiviteler, sokak şenlikleri, mahalle festivalleri ve ortak sofralar, sadece eğlenceli anlar sunmakla kalmıyor; komşuluk bağlarını güçlendiriyor, dayanışmayı besliyor ve kent yaşamına nitelik kazandırıyor. Bu buluşmalar, çocuklardan yetişkinlere herkese birbirini tanıma, paylaşma ve birlikte üretme deneyimi sunuyor.

Eselden yaşadığım mahalleleri düşününce aklıma elimde atlama ipim ve toplumla sokak aralarında oynadığımız oyunlar, acıktığımda arkadaşlarımdan evi en yakın olanın kapısına gidip yediğimiz mini sandviçler geliyor. Mahallede herkes birbirini tanır, ailece akşam çayları içilir, ezan okunur okunmaz çocuklar evlerinin yolunu bulurdu. O yıllarda mahalleler sadece konutlardan oluşan yerleşim birimleri değildi; sakinlerine barınmanın ötesinde sıcacık dostluklar, güçlü komşuluk bağları, dayanışma kültürü ve birlikte üretilen canlı bir sosyal hayat sunardı.

Şimdi ise birçok mahallede 3-5 katlı konutlar yıkıldı; yerlerine, duvarlarıyla adeta kale gibi korunan lüks siteler yapıldı. Bu siteler, mahallenin ya da sokağın yarattığı kamusal alan hissini sorgulattırırken, orada oturmayanların sokağından bile güçlükle geçebildiği kapalı alanlara dönüştü. Ortak alanlarımız giderek azalıp işlevini yitirdi; sitelerde çalışan görevliler belki güvenliğimizi sağlıyor ama çok katlı binalarda yaşayan yüzlerce insan birbirine yabancı. Artık anahtarımızı, tatile çıktığımızda çiçeklerimizi ya da evcil hayvanımızı emanet edebileceğimiz kimsemiz yok. Oysa asıl güven duygusu, birkaç görevliyle değil, kurulan bağlarla sağlanırdı. Kentsel dönüşüm dedikleri süreç, yalnızca binaları değil; dostluğu, komşuluğu ve dayanışmayı da dönüştürdü. Herkesin sitesine yabancıların rahatça giremediği bir gerçek; bu yüzden mahalle alışkanlıkları her yerde sürdürülemeyebilir. Yine de bina çevrelerinin taş duvarlarla örülmediği, güvenliğin komşular tarafından sağlandığı ve mahalle kültürünün hâlâ hissedildiği yerler hâlâ var; ve bu sıcaklığı canlı tutan en önemli unsur da insanların bir araya gelmesine olanak sağlayan sosyal etkinlikler. Parklarda düzenlenen aktiviteler, sokak şenlikleri, mahalle festivalleri ve ortak sofralar, sadece eğlenceli anlar sunmakla kalmıyor; komşuluk bağlarını güçlendiriyor, dayanışmayı besliyor ve kent yaşamına nitelik kazandırıyor. Bu buluşmalar, çocuklardan yetişkinlere herkese birbirini tanıma, paylaşma ve birlikte üretme deneyimi sunuyor. Üstelik tüm bu etkinlikler, büyük ölçüde gönüllülerin emeğiyle hayata geçiyor; mahalle sakinlerinin çabasıyla hazırlanan her atölye, her oyun ve her buluşma, kentteki sosyal yaşamı daha sıcak ve katılımcı kılıyor.

Ayrancı da mahalle kültürünün yaşatıldığı en özel yerleşimlerden biri. Çünkü burada mahallenin ruhunu canlı tutan insanlar, birlikte vakit geçirilen ortak alanlar ve bu alanlarda düzenlenen sosyal aktiviteler yapma imkanı var. Parklarda, sokaklarda ya da meydanlarda gerçekleşen festivaller, şenlikler, atölyeler ve ortak sofralar, kente neşe ve nitelik katarken mahalle sakinlerini de sosyal açıdan besliyor; komşuluk bağlarını güçlendiriyor. Çoğu zaman kim olduğumuzun, ne ile ilgilendiğimizin, eğitim durumumuzun ya da mesleğimizin bir önemi olmuyor. Mutlaka kendinizi ait hissedebileceğiniz bir alan ve sizleri dostlukla kucaklayan insanlarla karşılaşıyorsunuz. Bu buluşmalar sayesinde insanlar sadece eğlenmiyor, aynı zamanda birbirini tanıyor, dayanışmayı hatırlıyor ve yaşadıkları yere aidiyet hissi duyuyor.

Dönüşmüş ya da kaybolduğunu sandığımız mahalle ruhu da kentin birçok yerinde tamamen yok olmuş değil; sadece kendini yeniden gösterecek ve yaşatacak alanlara ihtiyaç duyuyor. Elbette bu alanlar da biz mahalle sakinlerinin kolektif çabasıyla üretiliyor. Şimdilerde zamana uyarlanmış şekilde düzenlenen festivaller, mahalle şenlikleri, park buluşmaları, sokak konserleri ve ortak sofralar, bu ihtiyacın en güzel yanıtını veriyor. Yan yana oturmak, birlikte oyun oynamak, yemekleri paylaşmak, aynı müziğe eşlik etmek... Tüm bu ortak aktiviteler, kapalı sitelerin ördüğü mesafeyi aşarak komşuluğu ve dayanışmayı yeniden hatırlamamıza vesile olarak kaybolan mahalle ruhunu yeniden hatırlatıyor. Parklar, sokaklar ve meydanlar, kapalı sitelerin yarattığı mesafeyi aşarak herkesin bir araya

AYRANCI FESTİVALİ

geldiği kamusal alanlara dönüşüyor. Birlikte yapılan etkinlikler yalnızca eğlence sunmakla kalmıyor; komşuluk bağlarını güçlendiriyor, dayanışmayı hatırlatıyor ve mahalle kültürünü yeni kuşaklara aktarmaya olanak tanıyor.

Bu yıl ikincisini düzenleyeceğimiz Ayrancı Festivali de tam olarak bu amaca hizmet ediyor. 13 Ekim haftası başlayacak etkinlikler 26 Ekim Pazar günü Portakal Çiçeği Parkı'nda gerçekleşecek çocuk şenliği ile tamamlanacak. Şenlikte çocuklar, birlikte oyun oynayıp, atölyelere katılıp ve yan yana oturup paylaşımlarda bulunurken aileleri de belki kendi çocukluklarını tebessümle hatırlayacaklar. Sokak oyunlarından yaratıcı atölyelere, müzikten minik sürprizlere kadar pek çok etkinlik, eski mahalle alışkanlıklarını yaşatmaya katkı sağlayacak.

Bu yıl da, geçmişin mahalle sıcaklığını yeniden hissettirmek için hep birlikte buluşalım. Komşuluk bağlarını güçlendirmek, dayanışmayı hatırlamak ve mahallemizin neşesini paylaşmak için harika bir fırsat. Gelin, sokak oyunlarının, müziğin ve ortak sofraların keyfini birlikte çıkaralım; Ayrancı'nın canlı ruhuna hep birlikte katkı sunalım.

Sokaklar, kaldırımlar, parklar belediyenin değil mahallenindir

BİRLİKTE

ALİ NECATİ KOÇAK
@anecatikocak

Ayrancı Festivali "kamusal alanı" bize yeniden hatırlatıyor. Festival sokaklarda, parklarda, mahallelinin bir araya geldiği kafelerde yapılıyor. Ücretsiz etkinlikler için mekânlar, konuşmacılar ve etkinlik grupları gönüllü katılıyor ve hepimize yeniden şunu hatırlatıyor; kamusal alanlar kimsenin değil hepimizindir.

Ayrancı Festivali, mahallelinin ortak ve gönüllü katılımıyla mahalle kültürünün gelişmesi için düşünüldü ve bu yapmak için her yıl mahalleliyle buluşuyor. Ayrancım Derneği kuruluşundan beri iki önemli kavramı gündeminde tutmaya çalışıyor; birincisi "komşuluk" ikincisi ise "mahalle kültürü". Her ay yayınlamaya çalıştığımız gazetemizin mottosu da bu nedenle "herkesin bir komşuya ihtiyacı var" oldu. Çünkü mahalleyi oluşturan temel duygunun komşuluk olduğunu düşünüyorduk.

Komşuluk bir kültür müdür?

Bir soru sorarak başladık, komşuluk bir kültür müdürü mü? Evet, komşuluk bir kültürdür. Birbirini tanımayı, konuşmayı, birbirinden haberdar olmayı, birbirini gözetmeyi, birbirinden öğrenmeyi, etkilenmeyi, başkasını etkilemeyi, birbirini hatırlamayı içerir. Mahalle kavramında da bunlar var. **Özer Ergenç** hocamız aynen böyle tanımlıyor mahalleyi; "Mahalle; birbirini tanıyan, bir ölçüde birbirinin davranışlarından sorumlu, sosyal dayanışma içinde olan kişilerden oluşmuş bir topluluğun yaşadığı yerdir." Mahalleyi oluşturan temel öge bu komşuluk ilişkisidir. O nedenle komşuluk bir kültürdür ve bize göre korunmalı ve geliştirilmelidir.

Peki komşuluk kültürünün geliştirilmesi nasıl sağlanır? Mahalleliye düşen nedir, bizim gibi mahalle dernekleri bu konuda ne yapmalıdır?

Komşuluk hatır-gönül işidir

Eskilerin deyimiyle komşuluk "hatır-gönül işidir." Komşuluk hatırı, komşuları düşünmek, onları gönlünde bir yere koymaktır ki, bu hatırın yıllarca süreceği bilinir. Hatır-gönül işi aslında gönüllülüktür. Yaptığın işi hesap yapmadan, ne kazanacağını düşünmeden gönüllü yapmaktır.

Festival düşüncesi aklıma ilk düştüğünde konuştuğumuz, fikrini aldığımız Hakan Kaynar hocamızın bize ilk söylediği şu olmuştu; festival etkinliklerini öyle belediyenin salonuna, kültür merkezine, onun iznine, müdürünün keyfine göre yaparsanız ben olmam o işte. Biz bu işleri gönüllü katılımlarla, sokakta, parkta hatta mahallenin kahvesinde, kafesinde yapmalıyız. Her etkinliği de başka bir kafede yapmalıyız ki, tek bir mekâna kısıp kalmasın. Her caddede, her mahallede etkinlik olsun. Her park renklensin, şenlensin.

Kamusal mekânlar kimindir?

Kentlerimizi belediyeler yönetiyor. Mahallemizi, sokağımızı süpürüyor, temizliyor. Musluktan suyumuzun akmasını, evimizin önündeki yolun asfalt olmasını, yürünecek kaldırımların, ağaç gölgesinde sokağımızın, bir bankta oturacak parkımızın olmasını sağlıyorlar. Peki bu mekânlar kimin? Asfaltlanan yol, ağaç dikilen park, süpürülen sokak belediyenin mi?

Hayır, değildir. Bu sokaklar, kaldırımlar, parklar belediyenin değildir. Bizimdir. Hepimizindir. Çünkü belediye, halk adına görev yapan bir kurumdur. Yani bu şehirde yaşayan herkesin, her bir yurttaşın temsilcisidir. Dolayısıyla kamusal alan dediğimiz her yer, kamunun yani halkın alanıdır. Parktaki banka oturan yaşlı teyzenin, çocuklarını salıncakta sallayan babanın, sabah işe yetişmeye çalışan gencin, akşam köpeğini gezdiren komşunun alanıdır. Bizimdir. Bizim nefes aldığımız, birbirimize selam verdiğimiz, bazen bir tebessümle birbirimizi hatırladığımız yerlerdir.

Kamusal alanlar ortak duygularımızın alanıdır

İşte Ayrancı Festivali, tam da bunu hatırlatıyor bize:

Kamusal alanlar, sadece birer fiziksel mekân değildir; aynı zamanda birer ortak duygudur. Dayanışmanın, paylaşmanın, sohbetin ve birlikte olmanın yeniden canlandığı alanlardır. Bir parkta bir şarkı söylenir, bir kafede bir sergi açılır, bir kaldırımda bir çocuk resim yapar... Hepsi bir araya gelir ve kentin belleğinde yeni bir sayfa açılır.

Festival bu yönüyle, sadece bir etkinlik değil, bir hatırlamadır. Mahallemizi, komşularımızı, sokaklarımızı, parklarımızı bize yeniden hatırlatır.

Gönüllülük, komşuluğun kalbidir

Ayrancı'nın bu festivalle kazandığı şey sadece bir hafta sonu neşesi değildir; aynı zamanda bir ortak hafızadır. Bu hafızayı güçlendiren şey de gönüllülüktür. Çünkü gönüllülük, komşuluğun kalbidir.

Bugün Ayrancı sokaklarında düzenlenen her etkinlik, bir mahallelinin emeğiyle, fikriyle, katkısıyla, yani "hatır"ıyla var oluyor. Bu yüzden festivalin her etkinliği, birine teşekkür etmeyi, birine gülümsemeyi, birine "iyi ki varsın" demeyi hatırlatıyor bize.

Kimi zaman bir şiirle, kimi zaman bir konserle, kimi zaman bir çocuk kahkahasıyla... Ve sonunda anlıyoruz ki:

Mahalle sadece binalardan ibaret değil. Mahalle; seslerden, kokulardan, yüzlerden, selamlardan, anılardan oluşuyor. Bu festival de o anıların yenilerini ekliyor, geleceğe küçük bir umut bırakıyor.

Ayrancı Festivali, sokakların, parkların şenliğidir

Ayrancı Festivali, kamusal alanın gerçekten "kamunun" olduğunu, sokakların, kaldırımların, parkların, bankların, gölgelerin, ağaçların aslında hepimizin olduğunu gösteriyor.

Bir kez daha hatırlatıyor:

Birlikteyken güzeliz, komşuyken güçlüyüz.

Ve belki de en önemlisi; **Ayrancı, sadece bir semt değil, bir duygudur.**

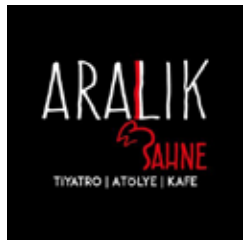
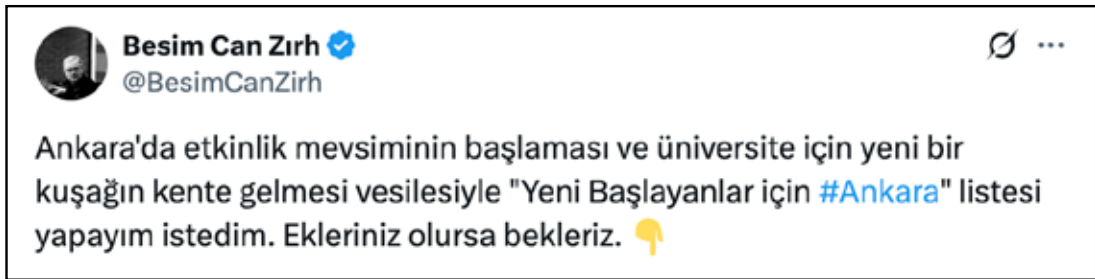
Besim Can Zırh'tan Ankara'ya dair bir seçki:

Kentle Tanışma Rehberi

Ankara'ya yeni gelenler, kenti keşfetmek isteyenler ya da etkinlik sezonuna nereden başlanır diye düşünenler için... Besim Can Zırh'ın hazırladığı "Yeni Başlayanlar için Ankara" listesi, şehrin kültür nabzını tutan oluşumları, mekanları ve inisiyatifleri bir araya getiriyor.

EZGİ ACAR

Kentte etkinlik mevsiminin başlamasıyla birlikte sosyolog ve akademisyen **Besim Can Zırh**, "Yeni Başlayanlar için Ankara" başlığıyla bir Twitter dizisi hazırladı. Zırh, Ankara'ya üniversite için yeni gelenler ya da şehri yeniden tanımak isteyenler için kentin kültür-sanat hayatına yön veren kurum, oluşum ve mekanları bir araya getirdi. Biz de bu derlemeyi Ayrancım okurları için yeniden düzenledik. Ankara'yı biraz daha yakından tanımak isteyenler için bu listeye göz atmanızı öneririz.

Aralık Sahne

Ins: @araliksahne

Kente özgün bir tiyatro festivali kazandıran, yenilikçi bir sahne.

Ayrancım Derneği

Ins: @ayrancimdernegi

Ayrancım'ın sivil ruhunu temsil eden dernek; kent kültürüne bakan *Ayrancım Fest* gibi etkinlikler düzenliyor.

Buraya Bakarlar

Ins: @burayabakarlar06

Ankara'daki etkinliklerden günlük haberdar olmak isteyenler için takipte olunması gereken hesap.

CerModern

Ins: @cermodern

Ankara'nın kültür merkezlerinden biri; sergiler, konserler, film gösterimleriyle dolu bir takvim.

Cin Ali Müzesi

Ins: @cinalibizim

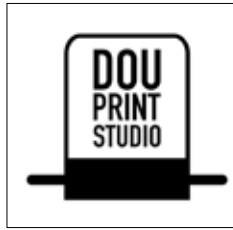
Yalnızca Ankara'da bulunabilecek, nostaljik ve eğlenceli bir durak.

Çağdaş Sanatlar Merkezi (ÇSM)

Ins: @cankayaks

Yeni sezonu farklı bir küratörle açan, Ankara'nın klasik buluşma adresi.

Dou Print Studio

Ins: @dou.printstudio

Türkiye'nin tek "işbirlikçi litografi stüdyosu". Açık kapı etkinlikleriyle dikkat çekiyor.

Erimtan Müzesi

@erimtanmuseum

Kale'de yer alan, müzik ve kültür etkinlikleriyle dikkat çeken özel bir müze.

Vehbi Koç Ankara Araştırmaları Merkezi (VEKAM)

Ins: @vekamankara

Ankara'nın bilgisini üreten, kaydeden ve paylaşan bir oluşum.

Ev Ankara

Ins: @ev.ankara

Beklenmedik yerlerde karşımıza çıkan etkinlikleriyle kente sürpriz katan bir oluşum.

Garage: A Space of Experience

Ins: @garage_c01

Ara sıra sürpriz etkinliklerle karşımıza çıkan deneysel bir alan.

Goethe Enstitüsü - Galeri Vitrin

Ins: @goetheinstitut_ankara

Açık çağrılı sergiler ve etkinlikleriyle son dönemde öne çıkan bir sanat alanı.

Ka Mekan

Ins: @ka.spaceforvisualculture

Cinnah'taki Sönmez Apartmanı'ndan başlayan Ka, görsel kültür ve sanatsal düşünce için yeni bir alan.

Kült Kavaklıdere

Ins: @kultkavaklıdere

ODTÜ ve Hacettepe öğrencilerinin ortak girişimiyle yeniden canlanan bir kültür alanı.

Maus Art Space

Ins: @mausartspace

Atölye çalışmaları ve sergilerle "üretim" merkezine alan bir sanat alanı.

Nom Atölye

Ins: @nomatolye

Defter ve kâğıtla üretimi yeniden düşünmeye çağırıyor.

"O Şarkı" Oluşumu

Ins: @osarki_

Ankara'nın duygusal haritasını müzik üzerinden kaydeden bir kolektif.

Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi

www.spo.org.tr

Her yıl farklı temalarda sergiler ve etkinlikler düzenliyor. Kenti anlamak için iyi bir başlangıç noktası.

Tarih Vakfı Ankara

X: @TarihVakfiAnk

Yıllardır süren seminer serisiyle Ankara'nın tarihsel belleğini canlı tutuyor.

Unite (Ünite)

Ins: @uniteortakmekan

Kültür-sanat üretimlerine açık, ortak bir paylaşım alanı.

Urban Walks

Ins: @urbanwalks.ankara

Kentin mimari tarihini yürüyerek keşfetmek isteyenler için eşsiz bir deneyim.

Zıtlar Mecmuası & Lavarla

Ins: @zitlarmecmuasi

Ins: @lavarlaa

Ankara'nın kültür belleğini yazılı olarak sürdüren iki önemli meca.

37/B Sanat Yeri

Ins: @37bsanatyeri

Esat Dörtüol'daki açılış işi "Canavarlar"la dikkat çeken yeni bir sanat mekânı.

Yer-Mekan

Ins: @yer.mekan

Pandemi sonrası ortaya çıkan "işbirlikçi sanat alanı" mekanlarından biri

Ve tabii, Ankara'nın vazgeçilmezlerinden: Film Festivalleri:

Ankara Film Festivali

Ins: @ankarauff

35 yılı geride bırakan Ankara Film Festivali, kentin sinema geleneğinin en köklü temsilcisi.

Uçan Süpürge

Uluslararası Kadın Filmleri Festivali

Ins: @ucansupurgefest

Türkiye'nin ilk kadın filmleri festivalini Ankara'ya kazandıran

Uçan Süpürge Uluslararası Kadın Filmleri Festivali, yıllardır sinemada kadın emeğinin ve dayanışmasının sesi olmaya devam ediyor.

Engelsiz Filmler Festivali

Ins: @engelsizfestival

Kentin en yenilerinden Engelsiz Filmler Festivali erişilebilirlik ilkesini merkeze alıyor.

Felsefi Filmler Festivali

Ins: @sinefilozofi

Felsefi Filmler Festivali sinemayla düşünmeyi buluşturuyor.

İşçi Filmleri Festivali

Ins: @iscifilmfest

Ankara'nın düzenli misafirleri arasında ise İşçi Filmleri Festivali ve

KuirFest

Ins: @kuirfest

KuirFest yer alıyor; her biri farklı bir toplumsal hikâyeye perde aralıyor.

Biraz daha "denk gelince" kategorisinde olanlar da var:

Film Ekimi

Ins: @filmekimi

Sonbaharda başkent seyircisini dünya sinemasıyla buluşturuyor.

Başka Sinema

Ins: @baskasinema

Yıl boyunca bağımsız filmleri düzenli olarak Ankara'da gösteriyor.

Gezici Festival

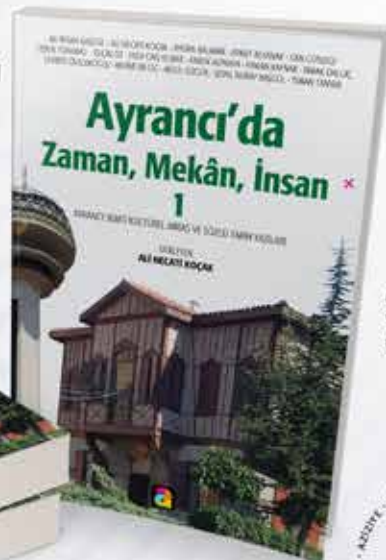
Ins: @gezicifestival

Her yıl farklı şehirlerde olduğu gibi Ankara'da da kısa süreli bir sinema şenliği havası estiriyor.

Ankara'nın kültür hayatı, görünenden çok daha canlı ve çok sesli. Ekim ayını yarladığımız bu günlerde; Ankara'yla yeni tanışanlar, kısa bir aradan sonra şehre dönenler, okumaya ya da çalışmaya gelenler için... Amacımız ne olursa olsun, bu kentte mutlaka kendinizi ait hissedeceğiniz bir mekân, bir etkinlik ya da bir toplulukla karşılaşıyorsunuz. *Besim Can Zırh*'ın derlemesi, bu zenginliği hatırlatıyor: Her sokakta, her semtte, her köşede bir buluşma mümkün. Yeni başlayanlar için iyi bir yol haritası.

Ayrancı'da Zaman, Mekân, İnsan-1

Ayrancım Gazetesi'nde yayınlanmış 16 yazarın 28 makalesinden derlenen kitap Ayrancı semtinin kültürel miras ve sözlü tarihini kalıcı kılacak önemli bir belge ve Ankara kent kültürüne mahalle düzeyinde bir katkı olacaktır.

Satış: Güvenay Kırtasiye
Güvenlik Caddesi No:38/B A. Ayrancı

Birinci bölümde, Ayrancı'da bir zaman yolculuğu yaparak Ayrancı'nın ilk mahallesi olan Tatar mahallesi, Renda Köşkü, Koraltan Konutu, Mihçioğlu Bağevi, Milka Pastanesi gibi şimdi olmayan ya da başka işlevler edinmiş yerlerin öyküleri var.

İkinci bölüm, isimleri Ayrancıyla anılan ya da Ayrancı'ya anlam katmış mekanların hikayelerinden oluşuyor. Atakule, Gemi Ev, Planoba Apartmanı, Kavaklıdere su deposunun izinden gidiyor.

Üçüncü bölümde ise Ayrancı'dan insan hikayeleri var. Ayşegül Atik, Ulus Baker, İlhan İrem'in yanı sıra Ayrancı'nın saat tamircisi, yorgancısı, bozacısının öykülerini bulabilirsiniz.

Sizi bu derleme kitabımızla zamanda bir yolculuğa çıkarıp Ayrancı'nın pek bilinmeyen bir yüzünü paylaşmak istiyoruz.

Mekânın ve hikâyenin başlangıcı: Çarşı Undan Mamuller

KOMŞULAR

**CANSU
MİRZALI
YILMAZ**

Çok masamız olmadığı için mecburen herkes beraber oturmak zorunda kalıyordu. Birlikte oturunca, yavaş yavaş arkadaşlık yapmak zorunda kaldılar aslında. Sonra dostluklar başladı. Çarşı'daki o duygu herkese iyi geldi.

Ayrancı mahallesi yıllar içinde değişse de bazı mekânlar hâlâ bu mahalle kültürünün izlerini taşıyor. Ve bu değişimin ortasında mahalle halkının bir araya geldiği, sohbet ettiği, dostluklar kurduğu noktalar var.

Bunlardan biri de **Çarşı Undan Mamuller**. Yaklaşık 16 yıldır mahallelinin buluşma noktası haline gelen bu dükkân; sadece güzel kurabiyelerin, çok lezzetli zeytinyağlıların ve ev yemeklerinin satıldığı bir yer değil; aynı zamanda komşuluk bağlarının yeniden kurulduğu ve şekillendiği bir aile ortamı...

Mekânın kurucusu **Semiha Sunalı** buranın temeli; zincirin ilk halkası ve herkesi bir arada tutan birleştirici halka...

Çarşı'nın hikayesi nasıl başladı? Ayrancı'nın bu büyüklü mekânını Semiha Hanım'dan dinleyeceğiz.

Önce sizi tanıyalım Semiha Hanım, biraz kendinizden bahsedermisiniz?

1990 yılında, üniversiteyi kazandıktan sonra Ankara'ya taşındım. İktisatçıyım. Üniversite son sınıftayken finans sektöründe stajyer olarak çalışmaya başladım ve uzun yıllar yatırım danışmanı çalıştım. Ancak finans sektörü çok zorlu bir sektördü, insanı hem zihnen hem de duygusal olarak yıpratıyordu. Para ve insan bir araya gelince; insanların sokakta ya da normal hayatta görmediğiniz maskesiz halleriyle karşılaşılırdınız

Peki yeme içme sektörüne geçmeye nasıl karar verdiniz? Dükkân açma hikayeniz nasıl oldu?

Zamanla finans sektöründe çalışmaktan çok yorulduğum ve 2006 yılında işten ayrıldım. Kendi yolumu çizmek, kendi işimi kurmak istedim. O sırada yakın bir arkadaşım, unlu mamuller üreten bir markaya sahipti ve "**Sana unlu mamuller üzerine, mahallede bir yer açalım**" dedi.

Arkadaşımla oturup plan yaptık; ben iş kadınıydım, mutfakla haşır neşir değildim. Bu nedenle önce arkadaşımın yönlendirdiği bir firmada üç ay boyunca stajyer olarak çalıştım.

O arada dükkânı tuttuk ve başlangıçta satış yapmak üzere, Ankara'nın ilk süpermarketlerinden Beğendik'in ürünlerini satmaya karar verdik. İlk başta çok küçük bir işletme olduğum için çok olumlu yaklaşmadılar. "**Sen butik bir yer açacaksın, ne kadar satış yapacaksın ki.**" Sonra ben biraz ısrarcı çıktım. "**Ben sizin ürünlerinizi satmak ve bu dükkânı tutturmak istiyorum, finans**

sektörüne dönmek istemiyorum" dedim. Onlar da herhalde beni bu kadar kararlı ve istekli görünce ikna oldular.

Ben ürün alıp satıyorum ama aslında aklımda hep kendi yaptığım ürünleri satmak vardı. İşte aradan bir sene geçmiştir, ben artık yavaş yavaş yapmayı da öğrendim. Ondan sonra kendi ürünlerimi sunmaya başladım.

Burada tek başınıza mı çalışıyorsunuz? Ekibiniz var mı?

Emine Hanım var onunla çalışıyoruz. Daha sonra işlerimiz yoluna girince mutfakta çalışanlarımız oldu, birlikte çalıştığımız kadınlar oldu. Bir ara bir kızımız vardı. Üniversiteyi Ankara'da kazanmış ama okuyacak durumu yoktu. O üniversiteyi burada part-time çalışarak okudu. Dersten çıkınca geliyordu akşam, kapanıncaya kadar duruyordu. O çocuk öyle okudu ve şimdi çok iyi bir kimya mühendisi oldu.

Dükkândaki menünüz zamanla mı şekillendi?

Evet menü zamanla şekillendi. İnsanlar buraya bugün ne var acaba diye merak edip gelsin istedik. Tam menümüz olmasın, insanlar merak etsin, Çarşı'da değişik bir şey çıkmıştır gidip bakayım diye gelsin istedik. Her zaman olan ürünlerimizin yanında her gün bir iki çeşit de sürpriz eklemeye karar verdik. Gerçekten de insanlar merak ediyordu. Bugün ne çıktı? Ne yaptınız? diye telefon ediyorlardı.

Burası sadece bir yeme içme mekânı değil gibi... İnsanların ahabplık ettiği, gününü geçirdiği bir durak gibi olmuş. Bu bağı nasıl kurdunuz?

Burayı ilk açtığımızda dört masamız vardı. Çok masamız olmadığı için kimsenin ayrı masası olamıyordu. Mecburen beraber oturmak zorunda kalıyorlardı. Beraber oturunca da susup oturmuyorlardı. Sonra burada dost olmaya başladılar birbirleriyle. Birlikte oturarak, yavaş yavaş arkadaşlık yapmak zorunda kaldılar aslında. Sonra da onun tadını alınca kendiliğinden beraber oturmaya başladılar. Arkadaşlık, ahabplık etmeye başladılar. Birisi bir gün gelmezse birbirlerini arıyorlardı. O duygu herkese iyi geldi.

Yılbaşı gecelerini de kutlardık burada, pandemiye kadar da kutladık. En güzel en unutamadığım anılarımın çoğu yılbaşlarına dair sanırım. Çok güzel, çok eğlenceli olurdu. Küçükük yerde çok güzel eğlenirdi insanlar. O çok hoşuma giderdi, mutlu olurdu.

**Çarşı Undan Mamuller
Mangiare Ayrancı
Ali Dede Cad No:15/D
Ayrancı/Ankara**

Peki Ayrancı'da komşu olmak ne ifade ediyor sizin için? Ayrancı sizin için ne ifade ediyor?

Burada komşularıyla kendimi güvende hissediyorum. Yani burada bir şey olduğunda, aman dediğin zaman bir sürü insanın koşabileceğini biliyorsunuz. Kadınlar için de öyle, mahallede oturan bir kadına bir şey olduğunda en az yüz kişi koşabilecek bir yer burası.

Ben buraya Ayrancı'ya işte okulumun son dönemlerinde geldim. O kadar sevdim ki Ayrancı'yı hiç ayrılmak istemedim, hiç başka semtte de yaşamak istemedim.

Çarşı Undan Mamuller ve Mangiare: Mahallede dayanışmanın hikayesi

Çarşı, şimdi de bir dayanışma hikayesiyle karşımıza çıkıyor.

Yaklaşık bir yıl önce, Semiha Hanım'ın önce müşterisi, sonradan ahabbabı olan Ahmet Bey ve Harun Bey ile Çarşı'da yeni bir şeyler denemeye karar veriyorlar. Semiha Hanım'ın tecrübesi, Ahmet Bey'in aşçılığı ve Harun Bey'in desteği birleşince ortaya Çarşı'nın yanı başında yeni ve şirin bir dükkân beliriyor. **Mangiare!** İtalyanca'da **yemek** anlamına geliyor.

Bugün **Çarşı Undan Mamuller**'in hemen yan tarafına açılan olan **Mangiare**, yalnızca bir sandviç dükkânı değil; emeğin, uyumun ve mahalle dayanışmasının bir başka hikâyesi. **Mangiare**'nin hikayesi biraz alışılmadık dışında; geri kalanını onlardan dinleyelim.

Mangiare'nin hikayesi...

Nasıl bir araya geldiniz?

Ahmet: Ben Çarşı'ya önceleri müşteri olarak geliyordum. Kahve içip oradan da işime gidiyordum. Her gün gidip geldikçe ben de buranın büyümesine kapıldım ve Semiha ablayla arkadaş olduk. Sonra işten ayrıldığım dönemde yaklaşık bir hafta boyunca onlara yardım ettim, beraber yemek yaptık.

Semiha: Ahmet işten ayrılmıştı ve bana çok yardımcı oldu. Mutfaka girip sürekli fikir veriyordu. "**Abla şöyle yapalım, abla böyle**

yapalım” diyordu. Sonunda dedim ki, “**Gel o zaman beraber yapalım!**”

Ahmet: O kadar uyumlu bir şekilde çalıştık ki, adeta kader ağlarını örmüş gibiydi. Her şey zamanlamayla oldu. Gerçekten çok şanslı olduğum anlardan biriydi.

Peki Mangiare nasıl doğdu?

Semiha: Şimdi ben 16 yıl aynı işi yaptım. Bir noktadan sonra insan ister istemez sıkılıyor, bir yol ayrımı gibi bir şey geliyor. Mangiare’de, şu anda diğer ortağımız Harun’la birlikte “**Hadi biz de dükkânı geliştirelim, daha ileriye taşıyalım**” dedik. Sonra Harun’la birlikte işin içerisine Ahmet’i de dâhil ettik.

Ahmet: Semiha abla ve Harun’la önce meze çeşidini artırdık. Sonra yan dükkânı tutmaya karar verdik. İlk başta burayı bir kafe gibi değerlendiriyorduk. İçeride masa sandalyeler vardı ve biz aslında burayı biraz daha geliştirmek, bir konsept kazandırmak istiyorduk. Çünkü dükkân böyle hikâyesiz gibi duruyordu.

Bir gün Semiha ablaya, “**Burada sandviç yapabilir miyiz?**” diye sordum. Sonra hep birlikte konuştuk ve denemeye karar verdik.

Semiha: Ahmet sürekli yeni şeyler deniyordu. Gece çalışıp sabah “**Abla bak, yeni bir sos yaptım**” diye getiriyordu. Böyle deneye deneye, tada tada bir menü ortaya çıkarttık.

Buranın büyüsunü koruyarak başardık

İki farklı işletme dayanışması mahalleli tarafından nasıl karşılandı?

Tepkiler çok olumlu oldu. İnsanlar çok iyi karşıladı. İtalyan sandviç burada farklı bir hikâye oldu aslında. Bir yandan insanlara alışılmışın dışında bir şey göstermiş olduk ama aynı zamanda bu yapının ruhunu da bozmadık. Bence bu da hoşlarına gitti. Yani farklı bir deneyim sunduk ama buranın düzenini, büyüsunü koruyarak yaptık.

Peki bundan sonraki bir hayaliniz ne? Dükkanla ilgili planlarınız var mı?

Ahmet: Biz zaten şu anda buraya yoğunlaşmış durumdayız ve buradan mutluyuz. Gelecekle ilgili hayallerimiz ise başka yönlere yeni arkadaşlarla, yeni istihdam alanları oluşturmaya yönelik. Ama bunu yaparken buranın konseptini bozmamak çok önemli.

Röportajı sonlandırırken hem bir işletmeci olarak hem bir çalışan olarak söylemek istediğiniz şeyler var mı?

Semiha: Bir yerden başlamak gerekiyor ve bence en önemlisi insan yetiştirmek. Bir insanın hayatına dokunup ona bir şeyler kazandırabilmek çok değerli. Sonra bunu gördüğümüzde insan gerçekten mutlu oluyor.

Çarşı’yı biraz da komşulardan dinleyelim

Çarşı’yı hem Ayrancı’da çocukluğunu yaşamış hem de yıllardır Çarşı’nın müdavimlerinden biri olan **Ali Cemal Çağatay**’dan dinliyoruz.

Ali Bey 1960 yılında Ayrancı’da doğmuş, o günden beri de burada yaşıyor. Ailesi, 1927’de Ayrancı’ya gelmiş, kendisi 3. kuşak oluyor. Ali Bey bize hem Ayrancı’yı hem de **Çarşı Undan Mamuller**’in bugün için taşıdığı anlamı anlattı. Doğrusunu isterseniz kendisi Ankara ve Ayrancı’ya dair ayaklı bir ansiklopedi gibi... Dinlerken neler neler öğrendik ve bu sohbetin burada bitmeyeceğinin sözünü aldık.

“Ben Ayrancı’nın o eski günlerini çok iyi hatırlıyorum. O zamanlar tek katlı, bahçeli gecekondular vardı, aralarında da üzüm bağları... 1960’ların ortasında Meclis yapıp sefaretler kurulunca iki katlı evler yükselmeye başladı. Ardından bakkallar, manavlar, küçük dükkânlar açıldı. Ama bütün bu değişime rağmen Ayrancı’daki mahalle kültürü hiç kaybolmadı. Yıllar içinde pek çok kişi başka yere de taşındı ama ben hep şunu söyledim: Ayrancı’nın yeri başka. Burada hâlâ güvenle dolaşabiliyorsunuz, komşuluk var, sosyal doku çok güçlü. Ayrancı bu yüzden benim için hâlâ eşsiz.”

Ali Bey, bugün Ayrancı’da hala mahalle kültürünü yaşatan mekânlardan biri de Çarşı Undan Mamuller. Çarşı sizin için ne ifade ediyor?

Çarşı’nın hikâyesi çok ilginçtir aslında. Biz Semiha’yı hiç tanımazdık. Yıllarca finansçı olarak çalışmış, sonra gelip böyle bir yer açmaya karar vermiş. Semiha burada ekmek, poğaçaya satmaya başladı ama işin sırrı şuydu: Mahalleli bir zaman sonra onu tanıdı, tanıdıkça benimsedi ve yanında durdu. Kadınlar çok destekledi mesela; biri onunla dolma sardı, biri börek yapmayı

öğretti, biri dedi ki “**Hadi gel üç çeşit yemek çıkartalım**” Burası böyle böyle büyüdü.

Sonra ne oldu biliyor musunuz? Daha önce sadece günaydın, merhaba deyip geçen insanlar burada oturup ahbap olmaya başladılar. Bazen diyorum Semiha’ya, keşke günlük tutsaymışız. Vallahi on tane dizi çıkardı buradan. Her çeşit insan gelmiştir buraya, hepsi bir şekilde buranın hikâyesine dahil oldu.

Sonra yan tarafa yaklaşık bir yıl önce **Mangiare** açıldı. Ahmet, Harun ve Semiha birlikte girdiler bu işe. Önce meze evi olarak düşündüler, sonra İtalyan sandviçlerine dönüştü. Çok da iyi oldu çünkü Ayrancı’da böyle bir yer yoktu.

Ama işin özünde Semiha artık bizim ailemizden biri. Benim çocuklara matematik derslerinde çok yardım etmiştir, evimizin anahtarını bırakabileceğimiz, gözümüz kapalı güvenebileceğimiz biri oldu. O yüzden biz artık sadece bir esnaf-müşteri ilişkisi değil; abi kardeş gibiyiz.

Burada öyle bir bağ var ki, iki gün gelmeyeyim, mutlaka biri arar: “**Hayırdır, niye gelmedin, bir şey mi oldu**” diye sorar. Bu sadece bana değil, buraya gelen herkese olan bir şey. İşte burayı özel kılan da bu!

Çarşı Undan Mamuller, bir dükkândan çok daha fazlası. Burada kurulan sofralar dostluklara, paylaşımlar dayanışmaya dönüşmüş ve hala da öyle. Ayrancı’nın kalbinde, kapısından giren herkesin kendini evinde hissettiği, küçük ama sıcacık bir dünya yaşatılıyor. Bu röportajı yaparak onların hikayesini sizlere duyurup, sizleri de bu dayanışma davet ettik. Umarım bir gün Çarşı’da aynı masalarda karşılaşırız!

Not: Röportajın deşifre edilmesinde desteğini esirgemeyen ve aslında bu röportajın gerçekleşmesine vesile olan sevgili Anıl’a, fotoğraflar için ise Burak Bey’e çok teşekkür ederiz.

ayrancimdernegi@gmail.com

ayrancı
gazetesi

AYLIK AYRANCİ SEMT GAZETESİ www.ayrancim.org.tr
Ayrancım Derneğine bağışlarınız için hesap numaramız
Türkiye İş Bankası Aşağı Ayrancı Şubesi
TR90 0006 4000 0014 2360 6102 24

AYRANCIM GAZETESİ www.ayrancim.org.tr ISSN 2717-7319 Aylık / Yerel Süreli Yayın

Ayrancı Senti Kent Kültürü ve Dayanışma Derneği (Ayrancım Derneği) adına **Sahibi:** Ali Necati Koçak

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: İrmak Dalgıç Bulut

Editör: Ezgi Acar **Yayın Kurulu:** Seval Nuray Başgöl - Özlem Özmen - Dilek Metin Sert - Ramazan Topoğlu - Çağla Akıncı Uysal - Cansu Mirzanlı Yılmaz

Yönetim Yeri: Ballı Sokak No:8/6 Kavaklıdere/Ankara Tel:0312.425 86 00 ayrancimgazetesi@gmail.com

Baskı: Hermes Ofset Ltd. Şti. Büyük Sanayi 1. Cadde No: 105 İskitler / ANKARA Tel: 0312.384 34 32

Sertifika No: 47869 **Basım Tarihi:** 1 Aralık 2025

Ayrancı'da güvenle emlak alım satımı için

Hayal kurmayın

Hayalinizi yaşayın

